Viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelma

Tavoitteet ja toimenpiteet

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman tavoite

- Tavoitteena edistää yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä tukea miljardiluokan liiketoimintaekosysteemien kehittymistä.
- Tällä nostetaan yritysten kilpailukykyä ja tuottavuutta, Suomen talouden kasvua sekä luodaan uusia työpaikkoja.

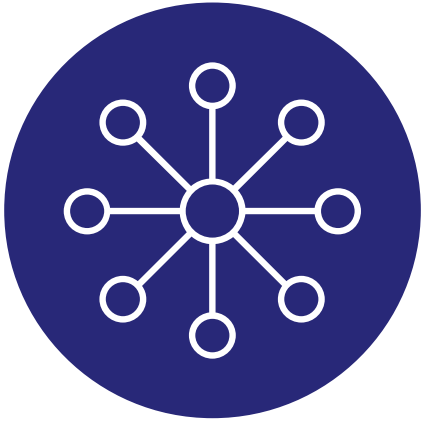

Ohjelman tarkoitus

Ohjelma toimii poikkihallinnollisena koordinaatio- ja johtamisvälineenä

- kansainvälistymispalveluiden kehittämiselle
- uusien toimenpiteiden käynnistämiselle sekä
- yhteisten tavoitteiden asettamiselle ja seurannalle.

Tavoite kehittää julkisia palveluita ja rahoitusta sekä tiivistää yhteistyötä yksityisten yrityspalveluiden kanssa.

Ohjelman keskeiset osa-alueet

Kysyntävetoiset ekosysteemit

Kansainvälistymis-palvelut

Rahoitustarjonta

Ilmastoratkaisut

1. Kysyntävetoiset ekosysteemit

Suomeen syntyy uusia, globaalisti kilpailukykyisiä ekosysteemejä

- Yritykset uudistuvat kasvattaen TKI-toiminnalla tuottavuuttaan, jalostusarvoaan ja kansainvälistä kilpailukykyään.
- Ekosysteemit kytketty parhaimpiin tutkimusryhmiin ja osaamiskeskittymiin.
- Kaupunkien investoinnit ja hankinnat sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmallit ja Suomen ilmastotavoitteiden toimeenpano synnyttävät yrityksille referenssimarkkinoita.
- Suomalaisyritykset pääsevät mukaan kansainvälisiin kokonaiskonsortioihin ja kasvattavat globaalia kilpailukykyään.

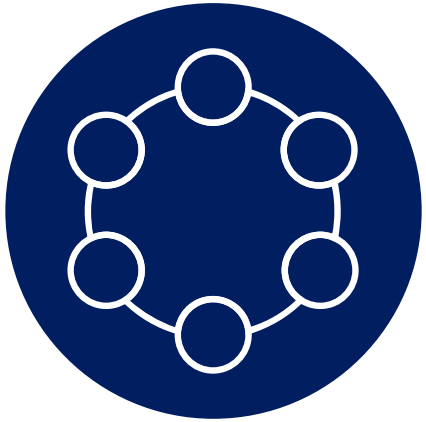

- Tunnistetaan globaalit kysyntävetoiset ekosysteemit ja yhdistetään niitä suomalaiseen tarjoamaan
- Kehitetään veturiyritystoimintaa ja kokonaistarjoamia
- Kootaan kokonaisratkaisuja ulkomaisten fasilitaattoreiden kanssa
- Pilotoidaan konseptia osana Afrikka -strategiaa

Business Finland
Ulkoministeriö

- Business-to-Government -kokonaisuus
- Team Finland 2.0 /strategiset teemasuurlähettiläät
- Kysyntävetoisen toimintamallin jalkauttaminen TF-kokonaisuuteen

Ulkoministeriö
Business Finland

- Kansallisiin vahvuuksiin perustuvia ratkaisuja globaaleihin haasteisiin Business Finlandin TKI-rahoituksen ja ohjelmatoiminnan kautta
- Business Finlandin tutkimushankkeiden arvioinnissa painotetaan uuden kv-liiketoiminnan synnyttämistä kv-osaajia ja -verkostoja hyödyntäen

Business Finland

- Solmitaan yliopisto- ja yliopistokeskuskaupunkien kanssa sopimukset, jotka suuntaavat TKI-rahoitusta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseen
- Hyödynnetään kaupunkien tulevaisuusinvestoinnit innovaatioiden kehitysalustoina, luodaan yrityksille referenssimarkkinoita
- Ekosysteemisopimukset osa EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa 2021–2027

- Pilottikokeilut julkisen ja yksityisen sektorin kumppanimalleista globaalisti merkittävillä aloilla (esim. kiertotalous, jäte, terveys, koulutus, vesi)
- Innovatiiviset julkiset hankinnat mahdollistaa referenssimarkkinoiden syntymisen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Business Finland
Muut relevantit ministeriöt

Työ- ja elinkeinoministeriö
KEINO-osaamiskeskus
Business Finland
Ulkoministeriö
Kuntasektori

2. Kansainvälistymispalveluiden kehittäminen

Kansainvälistymispalveluja tarjoavat asiantuntijaorganisaatiot toimivat tavoitteellisemmin, vaikuttavammin ja asiakaslähtöisemmin yhteen

- Yritykset tunnistavat ja tavoittavat Team Finland -verkoston ja saavat tarpeeseensa soveltuvaa palvelua oikeaan aikaan.
- Yritysten kilpailukyky ja kansainvälisen verkostot vahvistuvat markkinointi- ja digi-valmiuksien kasvun, vaikuttavan TKI-toiminnan sekä kansainvälisten osaajien avulla.

- Kasvatetaan Business Finlandin ja ulkoministeriön ulkomaanverkoston henkilöstöresursseja ja vahvistetaan ja kehitetään nykyisiä toimistoja
- Vahvistetaan kotimaan resursseja
- Kehitetään digitaalisia kansainvälistymispalveluita
- Tarkastellaan suurimpien vientimaiden (Saksa, Venäjä, Ruotsi) palvelumallia /TF-strategia

Business Finland
Ulkoministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
ELY-keskukset

- Tuetaan yrityksiä myynti- ja markkinointiosaamisen sekä digitalisen liiketoiminnan parantamisessa sekä koronan tuoman toimintaympäristön muutoksen käynnistämänä
- Lisätään ymmärrystä kv- tuotanto- ja arvoketjujen muutosprosessista ja sen vaatimasta uudistumisesta ja riskien hallinnasta yrityssektorilla

Business Finland
ELY-keskukset
Team Finland -verkosto
& sidosryhmät

- Kytketään kaupunkien ja kuntien yrityspalvelut sekä kauppakamari- ja yrittäjäverkostot osaksi kansainvälistymispalvelujen kokonaisuutta
- Määritellään keskeiset Team Finland -kumppanit ja niiden roolit alueellisesti
- Kehitetään palvelukokonaisuuden yhteentoimivuutta ja vaikuttavuutta

Business Finland
ELY-keskukset
Työ- ja elinkeinoministeriö
Finnvera
Keskuskauppakamari
Alueelliset toimijat

- Kartoitetaan palveluviennin tilannekuvaa ja markkinamahdollisuuksia globaalien alustojen osalta sekä kehitetään palveluja alustojen kautta tapahtuvaan vientiin
- Kehitetään palveluviennin tilastointia sekä hyödynnetään dataa ja data-analytiikkaa

Business Finland
Ulkoministeriö
Palta
Tilastokeskus

- Tuetaan BF:n sekä ELYjen ja TE-toimistojen instrumenteilla kansainvälisten osaajien rekrytointia ja kv-osaamisen ja työyhteisöjen monimuotoisuuden vahvistumista yrityksissä
- Valitaan 1–2 BF:n rahoittamaa ekosysteemiä, joiden osalta kartoitetaan osaamistarpeet, ja kehitetään sen pohjalta Talent Boost ja Invest in -palveluja

Business Finland
Työ- ja elinkeinoministeriö
ELY-keskukset
TE-toimisto
Ulkoministeriö

- Käynnistetään pk-yritysten kasvu- ja kv-valmiuksia tukeva ohjelma ELY-keskuksissa (PK-yritykset kansainvälistymisen alkuvaiheessa)

ELY-keskukset
Työ- ja elinkeinoministeriö
Business Finland

3. Rahoitustarjonta

Suomalaiset vientiyritykset hyödyntävät tehokkaammin kotimaisia ja kansainvälisiä rahoituslähteitä ja eri instrumenttitarjontaa

- Julkinen rahoitus- ja palvelutarjonta mahdollistaa suurten kokonaisratkaisujen viemisen vastaamaan globaaleihin asiakastarpeisiin.
- Kehitysyhteistyörahoituksella avataan markkinaa suomalaisille vientiyrityksille.
- Tavoitteena kasvattaa suomalaisyritysten ratkaisujen rahoitus- ja vientimahdollisuuksia globaaleilla markkinoilla kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

- Kehitetään julkisten toimijoiden yhteistyömallia mm. projektirahoituksen järjestämiseksi isoissa hankkeissa kehittyvillä markkinoilla (erit. EU:n Green Deal)
- Kohdennetaan kehitysrahoitusinstrumentteja yrityksille huomioiden erityisesti SDG-tavoitteet sekä konflikti- ja kriisimaiden liiketoimintamahdollisuudet

Ulkoministeriö
Business Finland
Finnfund
Finnvera
Työ- ja elinkeinoministeriö

- Yhtenäisempi julkisen kv- ja EU-rahoituksen neuvontapalvelu (käynnistetty)
- 400 k€ /4 vuotta
- Neuvontapalvelussa EU:n tutkimus- ja innovaatio- toiminnan rahoitusohjelmat (mm. Horisontti), EU-rahoitusvälineet (erit. InvestEU) sekä kansainvälisten kehityspankkien rahoitus ja hankinta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Business Finland
Finnvera
Suomen Akatemia

- Selvitetään Finnveran pienten (0,1–20 M€ sopimukset) vientiluottojen rahoituksen kehittämistä
- Selvityshanke v. 2020
  - Vienninrahoitusjärjetelmän työryhmä huomioi tulokset vienninrahoitusjärjestelmän säädöshankkeessa

Finnvera
Työ- ja elinkeinoministeriö

4. Ilmastoratkaisut

Suomalaisyritykset hyödyntävät vähähiiliseen bio- ja kiertotalouteen liittyvät globaalit liiketoimintamahdollisuudet

- Vähähiilisyydestä ja ilmastoratkaisuista suomalaisyrityksille merkittävä kansainvälinen kilpailuetu.
- Suomen maakuva kehittyy globaalina kiertotalous- ja vähähiilisyysratkaisujen tarjoajana.

- Tunnistetaan vähähiilisyyden kädenjälkipotentiaali
- Vähähiilisyyden tiekartat
  - arvio vähäpäästöisten ratkaisujen globaalista päästövähennyspotentiaalista

Työ- ja elinkeinoministeriö
& toimialajärjestöt
ELY-keskukset (Y-vastuualue)

- Korostetaan Suomen maakuvatyössä yritysten roolia globaalina kiertotalous- ja vähähiilisyysratkaisujen tarjoajana, kehitetään yritysten mahdollisuuksia hyödyntää kaupallista maakuvatyötä
- Maakuvatyöhön viestintäsuunnitelma ilmasto-osaamisesta
- TF-verkoston viestijät sitoutuvat painottamaan vähähiilisyysviestintää

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Business Finland
ELY-keskukset
Finnvera
Teollisuussijoitus

- Huomioidaan kiertotalous- ja vähähiilisyysratkaisuiden markkinapotentiaali julkisessa rahoituksessa
- Edistetään kiertotalousyri-tysten pääomarahoitusta TESI:n Kiertotalous-sijoitusohjelman kautta
- Huomioidaan Invest EU + muu EU-rahoitustarjonta vähähiilisyys- ja kiertotalousteemoissa

Työ- ja elinkeinoministeriö
Teollisuussijoitus
Business Finland